

Inspekcijski sistem Republike Srpske sa osvrtom na reformu inspekcije rada

Republička uprava za inspekcijske poslove
- Inspektorat Republike Srpske -
Banja Luka

Acting General Director
Igor Milunović, MSc

Inspeksijski sistem Republike Srpske

INSPEKTORAT REPUBLIKE SRPSKE

ADMINISTRATIVNA ODJELJENJA (3)

PLANIRANJE, INFORMATIKA I
INFORMISANJE

PRAVNI I OPŠTI POSLOVI

FINANSIJE I RAČUNOVODSTVO

INSPEKCIJSKI SEKTORI (12+1)

TRŽIŠNA

VODNA

RADA

POLJOPRIVREDNA

TEHNIČKA

ZDRAVSTVENA

ŠUMARSKA

SAOBRAĆAJNA

PROSVJETNA

VETERINARSKA

URBANISTIČKA,
GRAĐEVINSKA I EKOLOŠKA

ZAŠTITA OD POŽARA

BEZBJEDNOST HRANE

REGIONALNA ODJELJENJA (6) I KANCELARIJE NA GRANIČNIM PRELAZIMA I CARINSKIM ISPOSTAVAMA(14)

ODJELJENJA ZA INSPEKCIJSKE POSLOVE U LOKALNIM JEDINICAMA SAMOUPRAVE

Inspeksijski sistem Republike Srpske

- INSPEKTORAT REPUBLIKE SRPSKE
 - 12+1 inspekcijskih sektora
 - 6 regionalnih odjeljenja
 - 311 zaposlenih
 - 33 oblasti inspekcijskog nadzora
- ODJELJENJA ZA INSPEKCIJSKE POSLOVE U LOKALNIM SAMOUPRAVAMA
 - 8 inspekcija
 - 350 inspektora

Background – Inspektorat Republike Srpske

- Član IALI – Međunarodna asocijacija inspekcija rada od septembra 2007
- ILO - CIS centar (CIS – međunarodna mreža centara za razmjenu podataka o bezbjednosti i zdravlju na radu) od novembra 2007
- Član RALI – Regionalna alijansa inspekcija rada jugoistočne Evrope od oktobra 2008
- Potpisnik memoranduma o saradnji sa Inspektoratom rada Portugala od juna 2009
- Organizator regionalne konferencije sa međunarodnim učešćem „Prevencija - upravljanje rizikom - socijalno osiguranje“ u Banjaluci u maju 2010

International Occupational Safety
and Health Information Centre (CIS)

Regionalna konferencija sa međunarodnim učešćem

INSPEKTORAT REPUBLIKE SRPSKE
ИНСПЕКТОРАТ РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ

Konferencije Njemačka, Tadžikistan, Srbija, Švajcarska, Engleska, Azerbejdžan...

Trening za inspektore u Mongoliji

Pozicija i funkcije inspekcijskog sistema

- Nivo Republike – Izrada prijedloga za unaprijeđenje propisa
- Nivo inspekcijskog sistema – inspekcijski nadzor nad primjenom propisa
- Nivo inspektora – efikasna primjena iskustva i standardizacija

Misija inspekcijskog sistema

- POVEĆANJE DISCIPLINE u primjeni propisa
- RAST SVIJESTI SUBJEKATA NADZORA o potrebi primjene propisa procedura, tehničke regulative, standarda, dobrih praksi, ...
- RAZVIJANJE KULTURE DIJALOGA izmedju socijalnih partnera

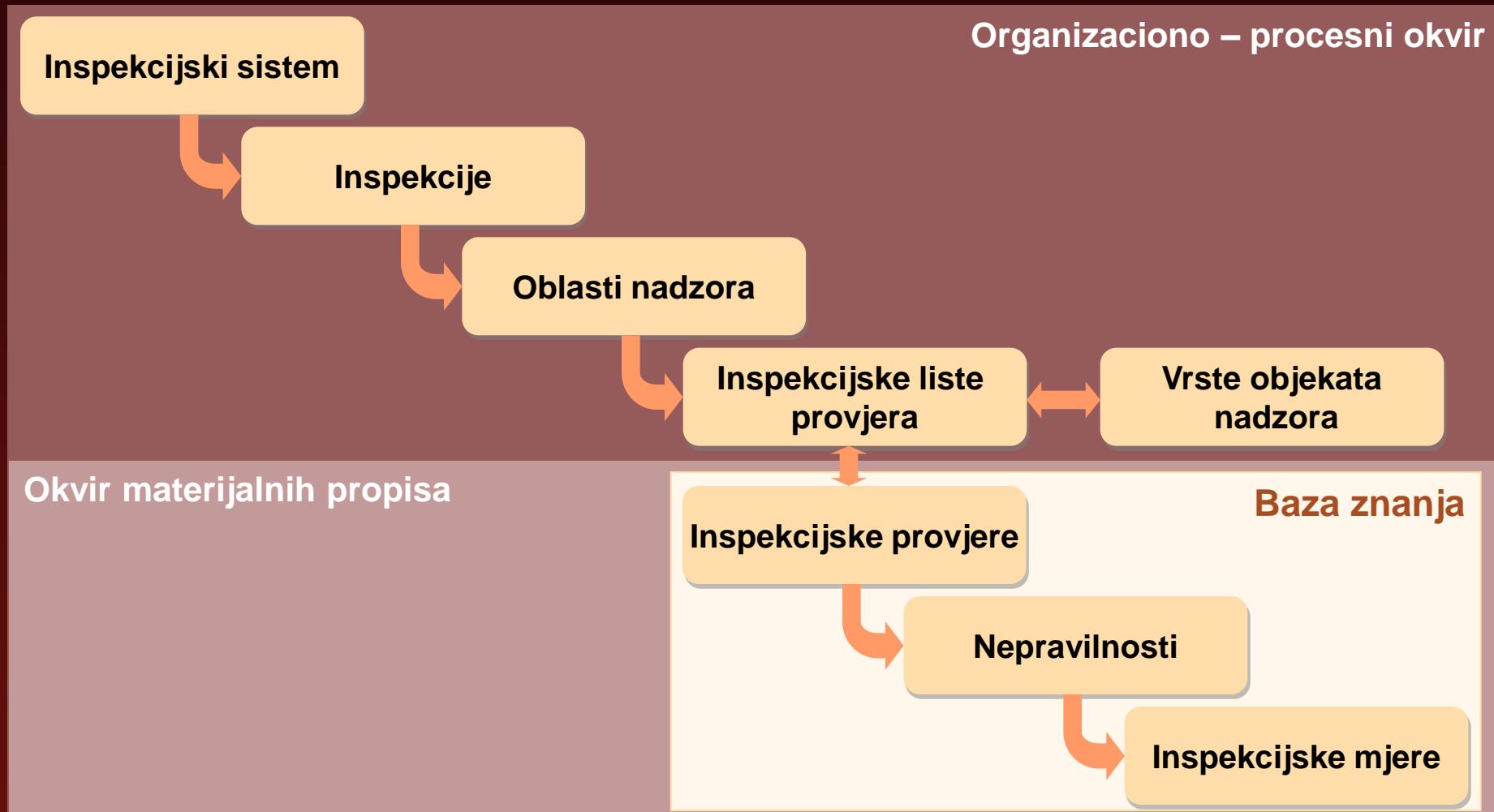
Strateški cilj i model sistema

- Strateški cilj – rast društvene discipline u promjeni propisa
- Plan inspekcijskog nadzora - na bazi procjene rizika nastanka nepravilnosti

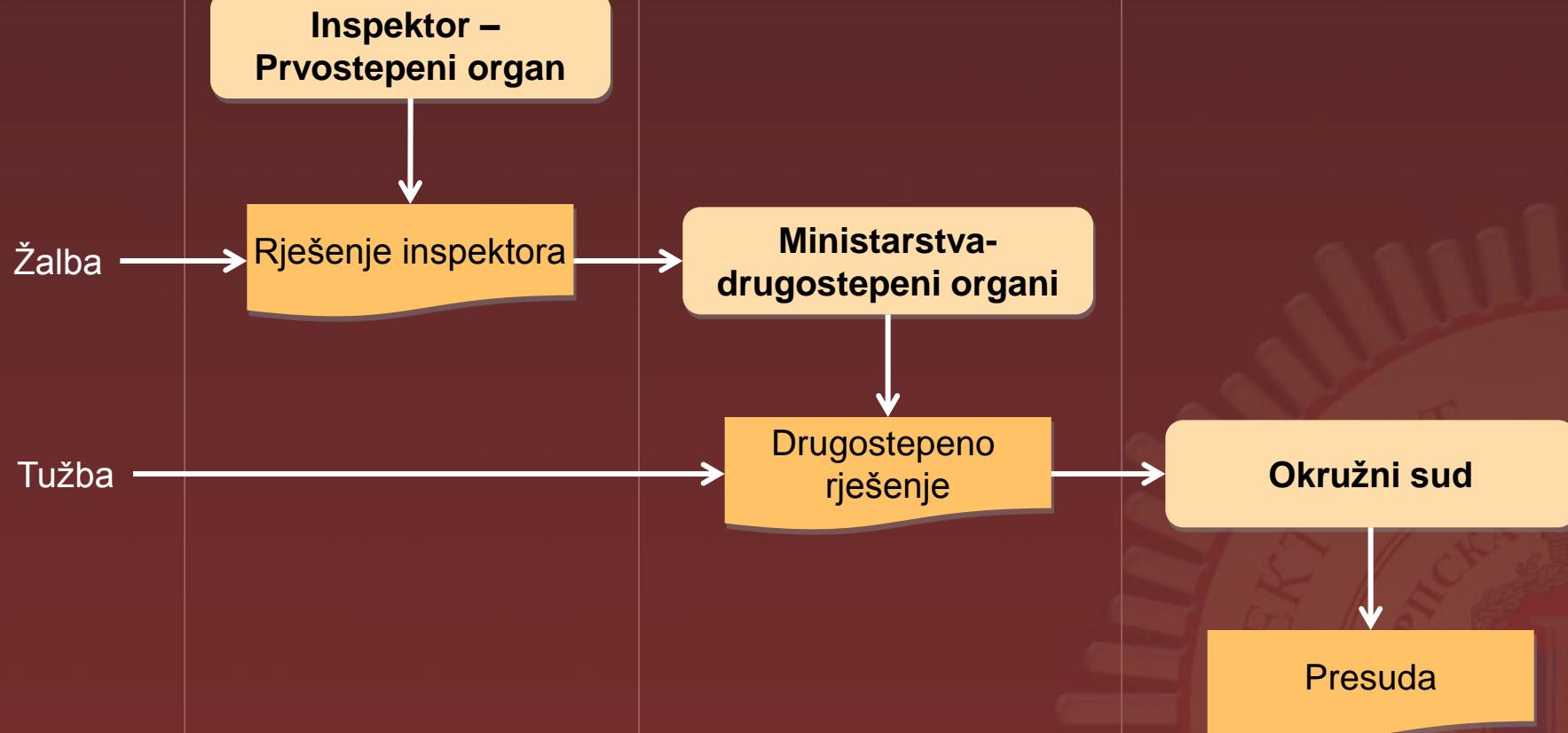
Analogija sa teorijom sistema

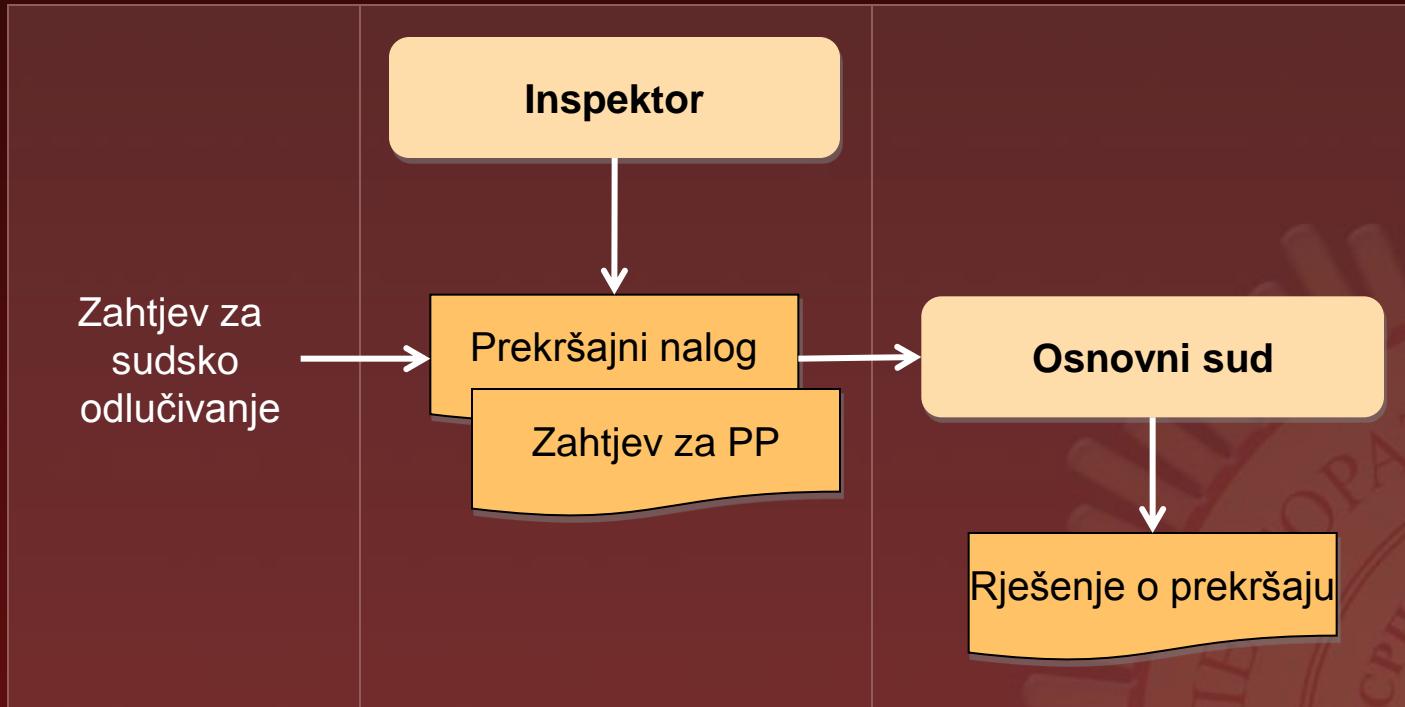
Strukturni elementi inspekcijskog nadzora

Inspeksijski nadzor i upravni postupak

Inspeksijski nadzor i prekršajni postupak

Inspekcijski nadzor- dijagram stanja

Inspeksijski informacioni sistem (IMS)

- **Upravljačko – eksperckijski sistem** koji u potpunosti podržava sve procese rada svih inspekcija u Republici Srpskoj
- Realizovan uz podršku tri integrisana međunarodna projekta
 - USAID SPIRA
 - USAID ELMO
 - World Bank ARDP
- **WAN računarska mreža** (obuhvata 6 regionalnih odjeljenja i sjedište Inspektorata, kancelarije na graničnim prelazima i carinskim ispostavama, odjeljenja inspekcija u jedinicama lokalne samouprave)
- **Softverska aplikacija** (planiranje sa procjenom rizika, inspeksijski nadzor i kancelarijsko poslovanje, statističko izvještavanje)
- **Računarski hardver** (11 servera, 256 prenosnih računara i štampača, desktop računari i ostala oprema)
- **ECDL i IMS obuka** (*European Computer Driving License* trening za rad na računaru za 300 zaposlenih i IMS train the trainer trening)
- **Centar za prijave i pritužbe** (*CTI - Computer-Telephony Integration System* za prijave nezakonitog rada putem telefona i internet stranice)

Analiza i procjena rizika

- Osnovna definicija rizika, "rizik je potencijal nastanka neželjenog ishoda događaja"
- Parametri rizika:
 - Vjerovatnoća ishoda
 - Poslijedice ishoda
- Vjerovatnoća i poslijedice nisu absolutno izvjesni
- Inspekcijski poslovi u sistemu uprave – skup aktivnosti koje su usmjerene na provođenje propisa
- Rizik - potencijal nastanka nepravilnosti u obavljanju djelatnosti subjekta

Identifikacija rizika

- Inspekcijski pregled – osnovna aktivnost i jedinica mjere rada inspekcija
- Ishodi inspekcijskih provjera sadrže informaciju o nivou povrede propisa kao i riziku nastanka povrede propisa
- Teoretski – neograničeni inspekcijski resursi – konstantno inspekcijsko prisustvo – rizik povrede propisa minimalan
- Praktično – ograničeni inspekcijski resursi – potrebno planiranje – prioriteti za raspodjelu efektivnog inspektor-vremena
- **Upravljanje rizikom u inspekcijama- upravljanje frekvencijom inspekcijskih nadzora**

Ishodi inspekcijskih provjera

Nema povrede propisa ali postoji rizik

Uredno – mali rizik

Uredno – srednji rizik

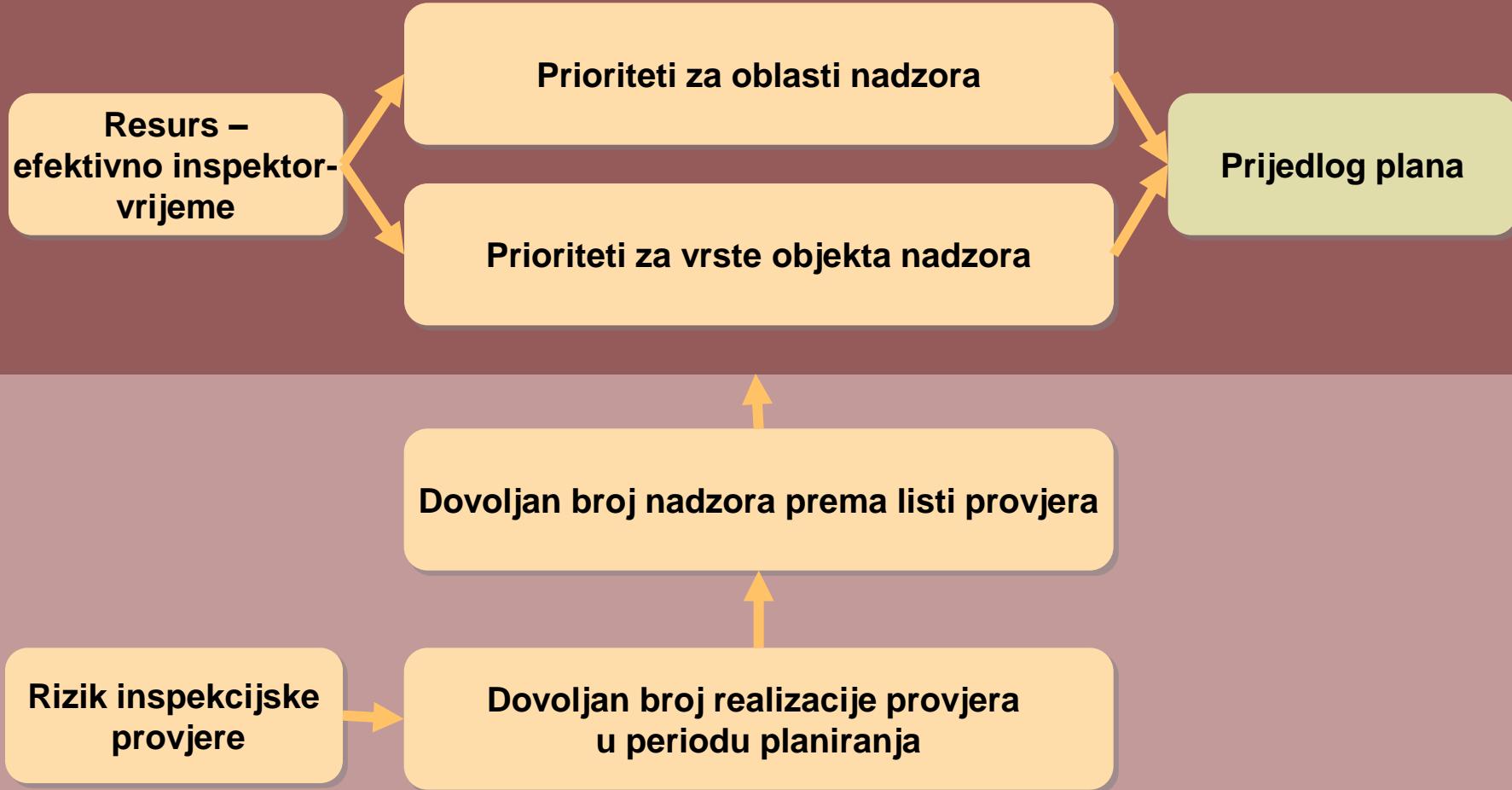
Uredno – veliki rizik

Postoji povreda propisa

Djelimično neuredno

Značajno neuredno

Od rizika do prijedloga plana

Kancelarijsko poslovanje

- “Administracija bez papira”
- Prijem, raspoređivanje i dostava akata, rad napredmetima, kreiranje i otprema akata, arhiviranje predmeta
- Automatsko dodjeljivanje brojeva predmeta i akata, uz upotrebu bar koda za označavanje akata
- Praćenje rada i rokova
- “Elektronske sjednice kolegijuma”

Naredne aktivnosti

- **Trening centar Inspektorata Republike Srpske** – kontinuiran trening inspektora
- **Medijske kampanje** – bezbjednost i zdravlje na radu, bezbjednost hrane, zaštita životne sredine, zaštita potrošača
- **Izrada metodologija inspekcijskog nadzora i unapređenje inspekcijskih lista provjera** (ISO/IEC 90001:2008, 17020, 27001)
- **Unapređenje planiranja inspekcijskog nadzora i uvođenje sistemskog operativnog planiranja**
 - unapređenja pravila primjenjenog FIS algoritma zaključivanja za procjenu rizika
 - Implementacija informacionog sistema za identifikaciju subjekata i objekata inspekcijskog nadzora radi uvođenja sistemskog operativnog planiranja
 - Implementacija koncepta samoprovjere - *self assessment*
- **Primjena moderne laboratorijske opreme za brzu identifikaciju** –
- Primjena kontrola za smanjenje troškova korisćenja vozila putem softvera za evidenciju službenih vozila - EVO i smart kartica

Trening centar Inspektorata Republike Srpske

Trening centar Inspektorata Republike Srpske

INSPEKTORAT REPUBLIKE SRPSKE
INSPEKTORAT REPUBLIKE SRPSKE

Reforma inspekcije rada (projekti USAID ELMO, USAID SPIRA, WB ARDP...)

- Ukupno 36 (10+25+1) inspektora rada i zaštite na radu raspoređeni u 6 područnih jedinica- regionalnih centara
- Glavni republički inspektor rukovodi i odgovara za rad inspekcije
- Nova politika inspekcije rada
- Novi ZAKONSKI OKVIR (novi Zakon o zaštiti na radu)
 - Podijeljenja odgovornost poslodavaca i radnika
 - Procjena rizika (podzakonska regulativa, implementacija ...)
 - Novi Zakon o inspekcijsama(otvara mogućnost uspostavljanja inspekcije rada na lokalnom nivou, što povećava ukupan broj inspektora u oblasti)
- Novi metodi rada
 - Kampanje ‘Radimo al bezbjedno’
 - Priručnik za inspektore rada

Reforma inspekcije rada - obuka

- Procjena rizika u oblasti rada (4 dana)
 - Predavači: Dr Adrian Ellis (Инспекторат рада Велике Британије IALI) i W. von Richthofen (I-II/2008 IALI)
- Model poslodavaca u BG sistemu (7 dana)
 - Predavači : Helmuta Ehnesa (један од директора BG)
- Radionica o bezbjednosti i zdravlju na radu sa osvrtom na higijenu rada (7 dana)
 - Predavači : prof. Petar Bulat i saradnici (III/2008)
- Sistem integrisane inspekcije rada Bugarske
 - Predavači iz Bugarske – Galab Donev, direktor (VIII/2008)
- Osiguranje od povreda i nesreća na radu sa iskustvima Njemačke i Bugarske(2 dana)
- Kurs za trenere za integrисану inspekciju rada (7 dana)
 - Predavači : Dr T. Tončev (II/2009)
- Irska iskustva u kampanjama u građevinarstvu i inspekcija rad u Irskoj (2 dana)
 - Predavači : Jim Hafernan
- Socijalne vještine I komunikacija inspektora u kontroli (8 dana)
 - Karakter obuke: Obuka za trenere
 - Predavači : Kristin Broderik, USA (VII/2009)

Korišćenje sinergetskog efekta- jedinstvena organizacija inspektorata

- Druge inspekcije dobijaju ovlašćenje da rade u okviru svojih oblasti rad i zaštitu na radu
- Novih 60-tak inspektora (polj, šum, vet, saob, grad, tehn, sanit, zaštita od požara)
- Princip " korak po korak"
- Prolaženje obuka, uočavanje problema, obavještavanje specijalista, samostalan rad
- Godine obuke u Inspektoratu
- Obuka trenera koji dalje obučavaju (strani ekspertri)

Projekat formiranja integrisane inspekcije rada

- **Tri aspekta integracije**

- objedinjavanje posebnih oblasti inspekcije
- objedinjavanje aktivnosti u kontroli i savjetovanju
- princip jedan inspektor - jedno preduzeće

- **Efekti**

- povećan broj inspektora – veći broj kontrola
- sveobuhvatan pristup tokom nadzora (nema dupliranja)
- manje opterećenje subjekata nadzora
- povećan kvalitet stručnog znanja
("opšti inspektori i inspektori specijalisti")
- poboljšanje ličnih i socijalnih vještina
(kontakti sa drugima, sposobnost uvjeravanja i motivisanja, izgradnja povjerenja, izbjegavanje sukoba)

Projekat formiranja integrisane inspekcije rada

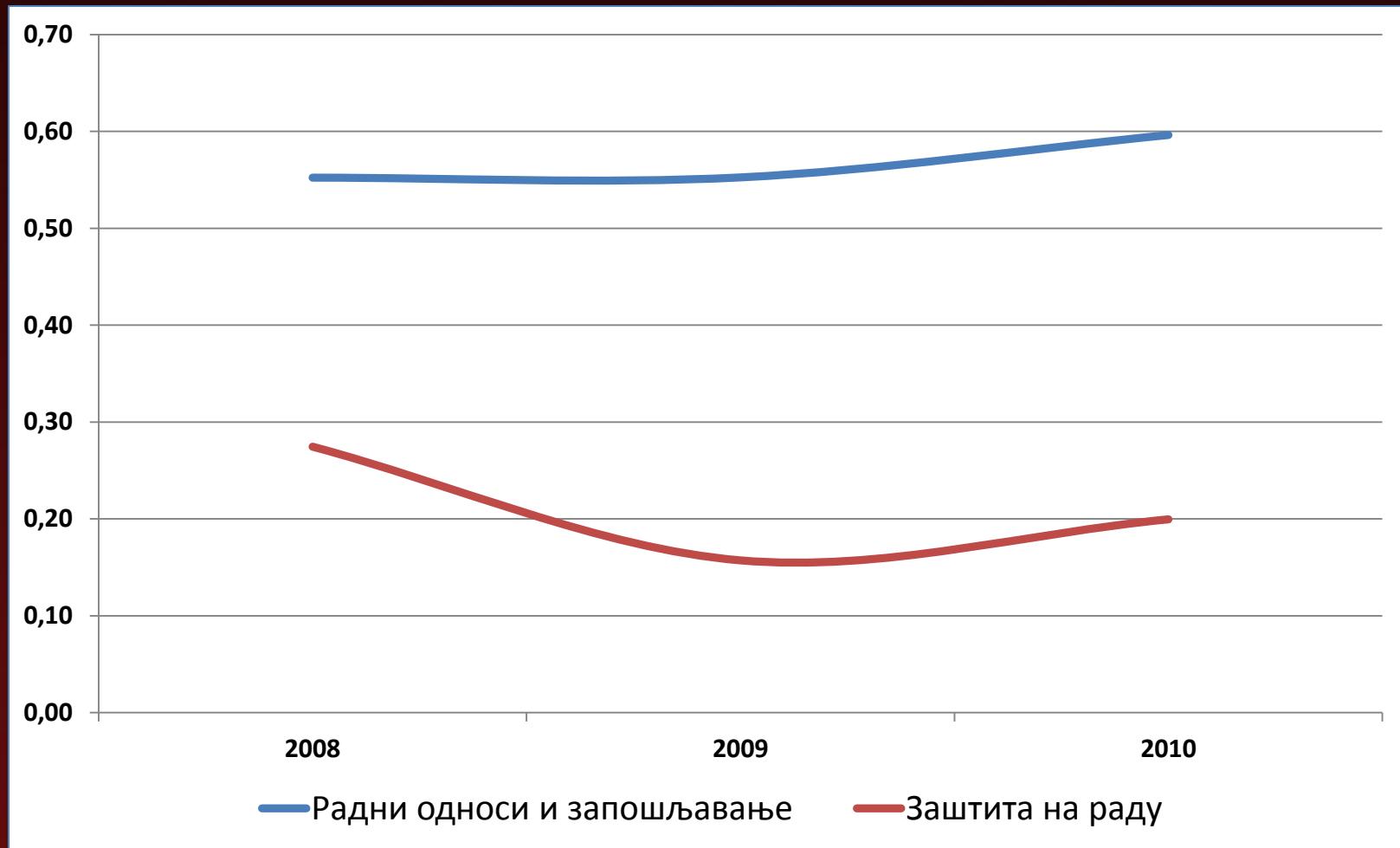
- **Analiza situacije**
- **Odabir strategije**
- **Najbolji način za ostvarivanje cilja**
- **Strateški cilj**
 - Bezbjednost i zdravlje na radu – zdrava nacija
 - Pristup koji počiva na međunarodnim konvencijama
 - Uspostavljanje uslova za proaktivnu inspekciju
 - Postići unificiran pristup i obezbijediti slijedljivost i jednoobraznost u postupanju inspektora

Liste integrisanih inspekcijskih pregleda

- Integrirana lista provjere male složenosti
- Integrirana lista provjere srednje složenosti
- Integrirana lista provjere velike složenosti

- Liste provjera su urađene na osnovu rizika od povreda/složenosti i opasnosti od tehnološkog procesa

Trendovi urednih u odnosu na ukupan broj inspekcijskih nadzora inspekcije rada u periodu 2008. – 2010. godine

Povrede na radu 2008. – 2010. godina

	Pokazatelj	2008	2009	I 09/08	2010	I 10/09
1	Broj težih povreda na radu	52	50	96.2	65	130.0
1. 1.	Šumarstvo i drvna industrija	17	16	94.1	16	100.0
1. 2.	Elektroprivreda	1	2	200.0	3	150.0
1. 3.	Građevinarstvo	10	9	90.0	11	122.2
1. 4.	Hemijkska industrija				2	
1. 5.	Tekstilna industrija				1	
1. 6.	Ostale djelatnosti	24	23	95.8	32	139.1
2	Broj smrtnih povreda na radu	5	9	180.0	15	166.7
2.1.	Elektroprivreda				3	
2.2.	Šumarstvo I drvna industrija		4		4	100.0
2.3.	Građevinarstvo	1	3	300.0	5	166.7
2.4.	Hemijkska industrija				1	
2.5.	Ostale djelatnosti	4	2	50.0	2	100.0

Hvala na pažnji !

www.inspektorat.vladars.net